

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden osallisuus suomalaisessa korkeakoulutuksessa

Kv-kevätpäivät 16.5.2019

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa-arviointi

Maija Airas (Opetushallitus, pj), Heidi Stenberg (Metropolia), Markus Laitinen (HY), Hanna Väättäinen (Karvi)

Maahanmuuttajat korkeakoulutuksessa-arvioinnin lähtökohdat ja tavoitteet

- ❖ Vastaamme tarpeeseen luoda kansallista **tilannekuvaa** maahanmuuttajien ja maahanmuuttajataustaisten osallistumisesta korkeakoulutukseen (kv-opiskelijat tarkastelun ulkopuolella)
- ❖ Tilastotietojen ohella keräämme tietoa **osallistumisen ja osallisuuden esteistä ja hyvistä käytännöistä** (tiedonkeruut johdolta, henkilöstöltä ja opiskelijoilta, 11 korkeakoulua)
- ❖ Tuotamme **toimintaehdotuksia** sekä korkeakouluille että koulutuspoliittiseen päätöksentekoon

Arvioinnin keskeiset tarkastelun kohteet

1. Korkeakoulutukseen osallistuminen
2. Opintojen eteneminen
3. Yhteenkuuluvuus ja osallisuus
4. Ohjaus ja tuki

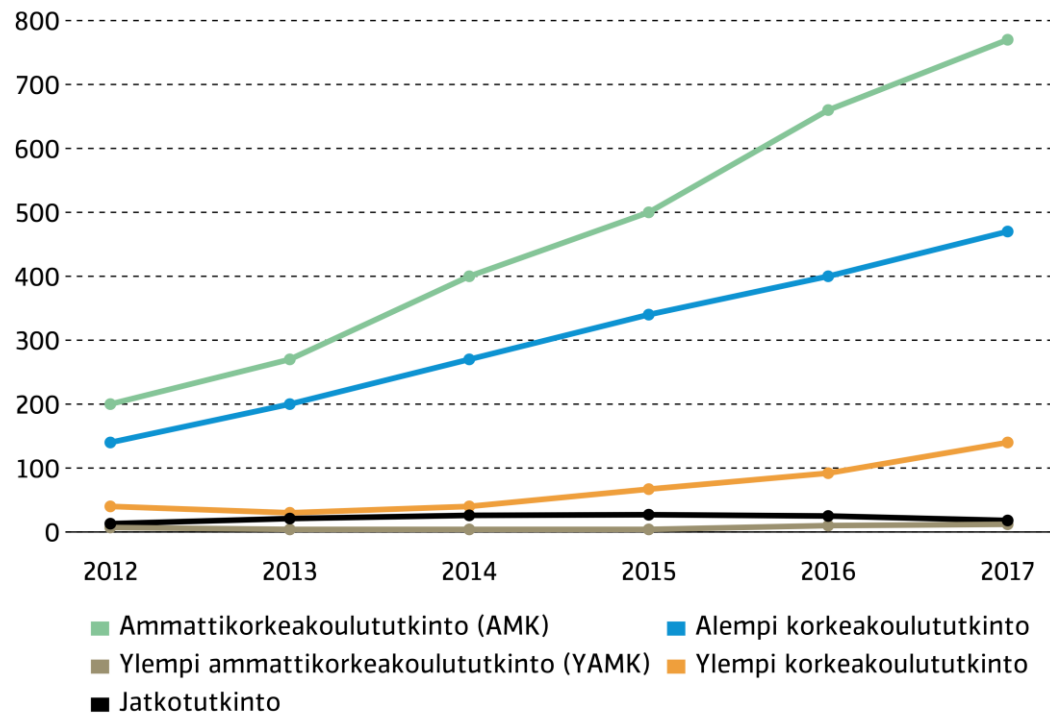

Havainnot ja tilastoista: lähtökohdat ja hakeminen

- Vuonna 2017 Suomen väestöstä 7 % oli **ulkomaalaistaustaisia**:
 - Enemmistö **maahanmuuttajista** on työikäisiä, suurin yksittäinen ikäryhmä 30–34-vuotiaat
 - Suurin osa **maahanmuuttajataustaisista** on 0–14-vuotiaita (77 %).
- **Ulkomaalaistaustaiset hakevat ja pääsevät eniten AMK-tutkintoihin (v. 2017):**
 - maahanmuuttajataustaisia hakijoita 1125 (aloitti 25 % m ja 17 % n)
 - maahanmuuttajahakijoita 5588 (aloitti 29 % m ja 22 % n)
 - suomalaistaustaisia hakijoita 95 330 hakijaa (aloitti 36% m ja 28 % n)
- **Hakijoiden koulutustaso eroaa ryhmien välillä:**
 - maahanmuuttajataustaiset: 95 % toinen aste, 3 % korkea-aste
 - maahanmuuttajat: 67 % toinen aste, 24 % korkea-aste (muu/tuntematon 10 %)
- Avoin väylä ei toistaiseksi ole lavea: paikkaa hakeneista maahanmuuttajataustaisista 1 % ja maahanmuuttajista 2 % tuli avoimen väylän kautta. (2015–2017)

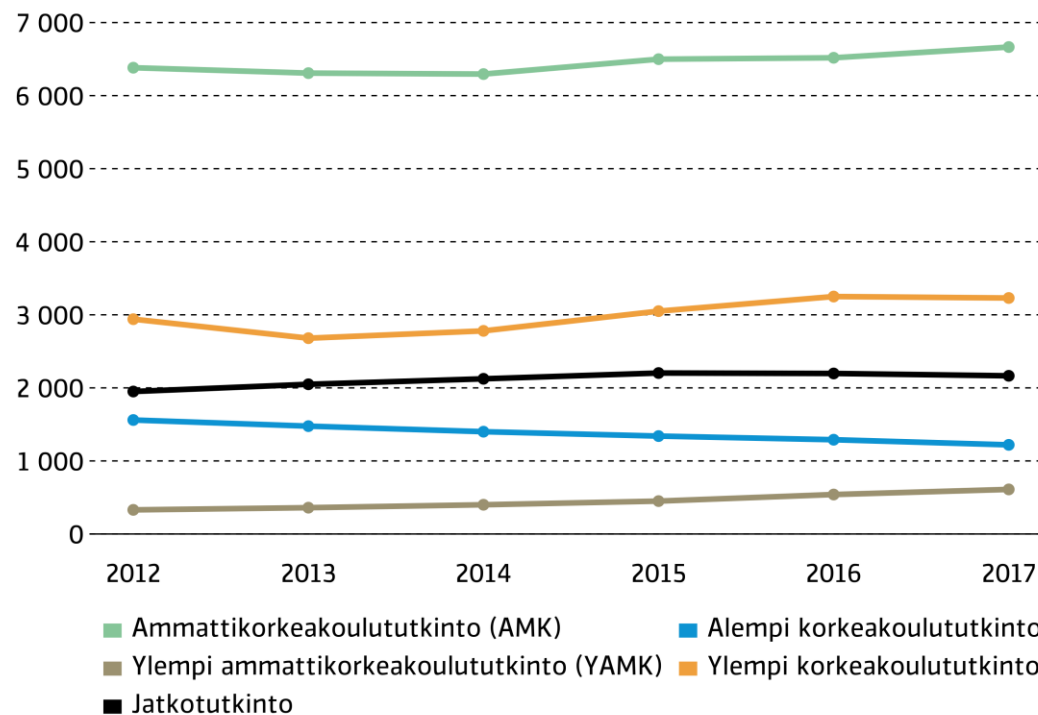
Osallistuminen korkeakoulutukseen

Maahanmuuttajataustaiset läsnä- ja poissaolevat opiskelijat 2012–2017 (yhteensä noin 1 400)

Lähde: Tilastokeskus

Läsnä- ja poissaolevat maahanmuuttajaopiskelijat 2012–2017 (yhteensä noin 13 900)

Lähde: Tilastokeskus

Maahanmuuttajien yleisimmät alat

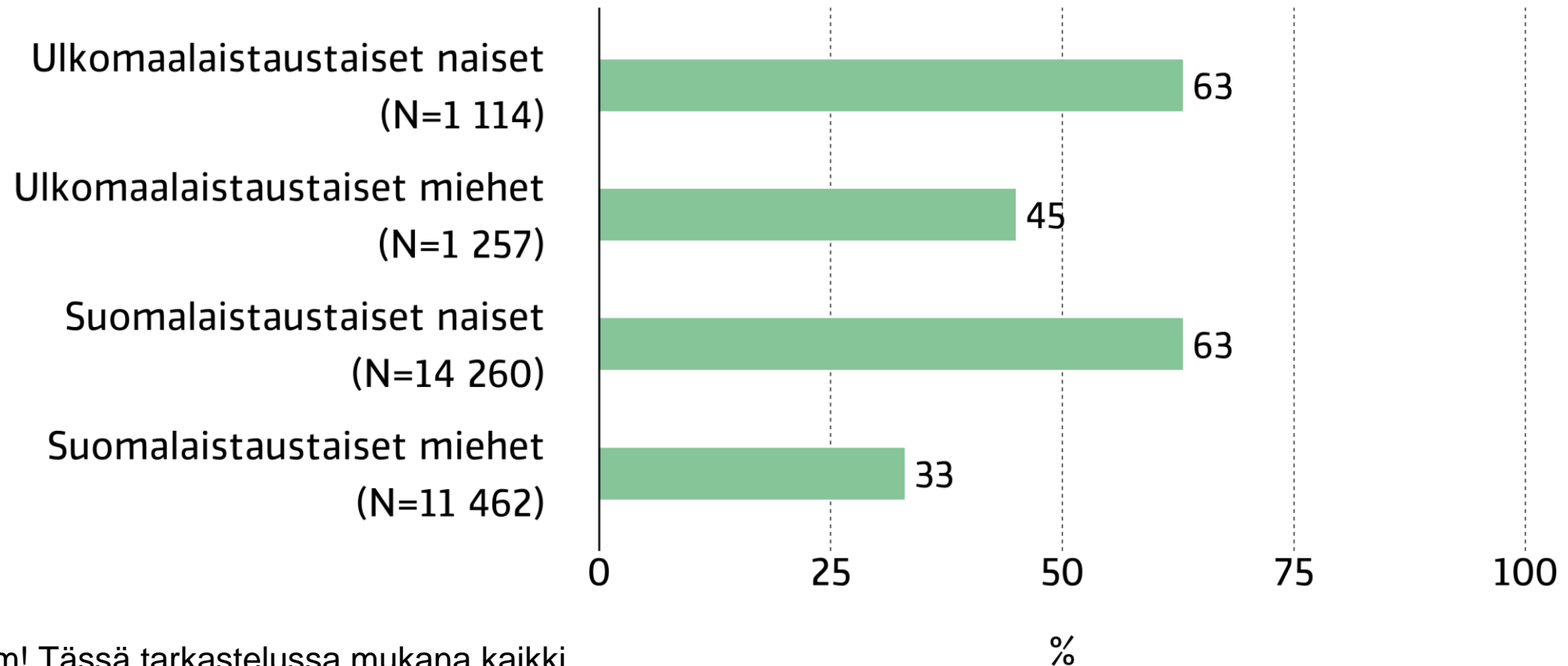
Maahanmuuttajien vuosina 2012–2017 suorittamien tutkintojen yleisimmät alat (%)

AMK- ja YAMK-tutkinnot	Miehet (N=3 498)	Naiset (N=n. 4 203)
1. yleisin	Kauppa-, hallinto- ja oikeustieteet (29 %)	Kauppa-, hallinto- ja oikeustieteet (37 %)
2. yleisin	Tekniikan alat (27 %)	Terveys- ja hyvinvointialat (30 %)
3. yleisin	Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (23 %)	Tekniikan alat (10 %)
Alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot	Miehet (N=n. 2 763)	Naiset (N=n. 2 927)
1. yleisin	Tekniikan alat (24 %)	Humanistiset ja taidealat (26 %)
2. yleisin	Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (23 %)	Kauppa-, hallinto- ja oikeustieteet (19 %)
3. yleisin	Kauppa-, hallinto- ja oikeustieteet (14 %)	Yhteiskunnalliset alat (11 %)

Lähde: Tilastokeskus

Opintojen kulku

Ammattikorkeakoulutuksen (nuorten koulutus) vuonna 2012 aloittaneiden läpäisyaste vuoden 2016 lopussa syntyperän ja sukupuolen mukaan (%)

Huom! Tässä tarkastelussa mukana kaikki ulkomaalaistaustaiset, myös kv-opiskelijat

Lähde: Tilastokeskus 2018c

Keskustelu: Opinnot

- a) Tunnistetaanko ulkomaalaistaustaiset ryhmänä korkeakoulutuksessa?
- b) Mitä onnistumisia/menestystarinoita on tullut vastaan? Miten korkeakoulu on mahdollistanut onnistumisia?
- c) Entä haasteita? Mitä pitäisi kehittää?

Keskustelu: Osallisuus ja yhteenkuuluvuus

- a) Miten opiskelijoiden yhteisöllisyyttä tuetaan?
- b) Miten sitä voitaisiin mielestänne tukea paremmin? (hyvät käytännöt)

Ohjaus ja tuki

a) Onko maahanmuuttajille ja maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille erityisiä kohdennettuja palveluja

- *hakuvaiheessa*
- *opintojen aikana opintoihin liittyen?*

b) Millaisista ohjauspalveluista ja tuesta opiskelijat ovat hyötäneet kokemuksesi mukaan?

c) Miten kehittäisit opiskelijoiden ohjausta?

Seuraa arviointihanketta:

[Arviointihankkeen sivut](#)

[Blogikirjoitus vol.2](#)

[Blogikirjoitus vol.1](#)

Katso lisätietoja Karvin nettisivuilta www.karvi.fi. Pysyäksesi ajan tasalla suomalaista koulutusta koskevissa arviointituloksissa, **seuraa meitä:**

